

چرا روس‌ها در ماجرای اوکراین چندان هم متضرر نشدند؟ اشتباه مجدد غربی‌ها در برآورد سیاست‌های جهانی

ارکو کارلوس، تحلیلگر سیاسی
مترجم: وصال روحانی

جهان در سه دهه اخیر به سوی بی‌نظمی فرایند‌های در حال حرکت بوده است. واقعه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، جنگ‌های افغانستان و عراق به بهانه جلوگیری از تکرار این واقعه و سقوط اقتصادی مهلک سال ۲۰۰۸ همه و همه، جهانی را ساخته اند که با ۴۰ سال پایانی قرن بیستم و حتی سال‌های اوج جنگ سرد بین آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی سابق قابل قیاس نیست. آمریکا که می‌خواست ژاندارم جهانی باشد، حالا حتی از برقراری یک نظم داخلی عاجز است، مشابه‌سازی روند گردش امور کشورهای جهان به یک فرضیه شکست خورده تبدیل شده و حتی تأمین انرژی و گذارسانی به کشورهای محتاج دچار خلل آشکار شده است. ظهور «کووید-۱۹» از اواخر سال ۲۰۱۹ اوضاع را آشفته‌تر کرد و حال جنگ روسیه با اوکراین آخرین امیدها را هم به سوی تباهی سوق داده است. پوپولیسم که با افراط‌گرایی‌های امثال دونالد ترامپ بی‌اعتبار شده بود، دوباره به راه نجات مردم در کشورهای غربی تبدیل شده و خیلی‌ها در اردوگاه غرب به این باور رسیده‌اند که باید اقلیت‌ها را فراموش و مهاجران را دفع کرد تا اکثریت که همان سفیدپوستان هستند، زندگی آسوده‌تری داشته باشند.

لرزش‌ها در اردوگاه غرب

جوابدین در آمریکا به قدری ضعیف عمل کرده که سایر زنده‌های حزب دموکرات معتقدند او نباید برای انتخابات سال ۲۰۲۴ این کشور باز پای در صحنه بگذارد وگرنه جمهوری خواهان او را له خواهند کرد. امانوئل مکررون راه اختصاصی خودش را در فرانسه طی می‌کند، بدون اینکه در نظر بگیرد آیا مردم این کشور نیز همین را می‌خواهند یا خیر. کناره‌گیری اخیر بوریس جانسون از ریاست حزب محافظه‌کار انگلیس نیز این کشور را در انفعالی‌ترین شرایط خود طی نیم قرن اخیر قرار داده است. در آلمان هم پس از کناره‌گیری آنکلا مرکل از قدرت، به دنبال هر چیزی برگردید ا رهبری که نه فقط آلمانی‌ها را به مسیری درست هدایت کند، بلکه کل اروپا را هم به دنبال خود بکشاند. اینک قدرت در آلمان در دست اولاف شولتز است که نه تنها هیچ کاریزمایی ندارد بلکه سرکرده دولتی ائتلافی است که اعضای تشکیل دهنده آن از هرگونه اتحاد واقعی دور هستند.

ثباتی بیشتر در جبهه شرق

۳۰ سال پس از فروپاشی ظاهری کمونیسم، غرب که گمان می‌کرد ارباب بلامنامخ مناسبات جهانی شده، در یک هرج و مرج واقعی بسر می‌برد و در بلوک شرق اوضاع بناب‌تواتر است زیرا حکومت‌ها با حفظ نسبی شرایط سوسیالیستی پیشین خود، فقط به اسم و در ظاهر با کمونیسم خداحافظی کرده‌اند. برای باور هر چه بیشتر این مسأله کافی است سفری ولو گذرا و کوتاه به بلغارستان، لهستان و مجارستان داشته باشید، حتی در اقمرا شوروی سابق نیز اوضاع آتقردها غیر کمونیستی نیست و نیاز مبرم آنها به کمک دولت مسکو شرایط آنان را همچون گذشته سوسیالیستی و با یک برابری نسبی برای همگان یک‌نگه داشته است. شاید خطاهای بزرگ در این ارتباط از اصلی بر دوام دولت‌های عمده غربی سر زده باشد زیرا به جای استفاده کامل از شرایط موجود و برگرداندن تمام موازنه‌ها به سود خود، سیاست‌های دوگانه‌ای رباب کرده‌اند که نه سرمایه‌داری را به روند حاکم بر جهان تبدیل کرده و نه توانسته باقی‌مانده‌های کمونیسم فعال را در کوپا، نیکاراگوئه و البته کره شمالی ویران کند.

پانک‌های مؤثر روس‌ها

از وقتی ارتش روسیه وارد اوکراین شد (که اینک قریب به ۱۴۰ روز از آن می‌گذرد) انواع بی‌کفایتی‌ها از سوی نهاد‌های غربی در بر خورد با این واقعه مشاهده شده است. توقع این بود که ناتو، «گروه ۷» و اتحادیه اروپا لاقل برای این مورد خاص به یک اتحاد ولو گذرا دست یابند و با ایجاد سدی لازم و قوی و مشترک مقابل روس‌ها هم باعث شرمندگی آنها در جامعه جهانی شوند و هم از میزان مرگ و میر اوکراینی‌ها بکاهند. در عمل چیزی خلاف این روی داده و روس‌ها با استفاده از فقدان یکپارچگی در اردوگاه غرب هر کار دل‌شان خواسته، انجام داده‌اند. دولت جو بایدن به جای عقب راندن واقعی روسیه، به مشتی تحریم کم اثر علیه این کشور و اعطای کمک‌های چندین و چند میلیاردی به دولت اوکراین اکتفا کرده و کرملین با پانک‌های خود و عوض کردن مؤلفه‌های فروش کالا‌های خود به کشورهای غربی، مجازات‌های اعمال شده علیه خویش را به حداقل کارایی رسانده است.

خوشبختی در عین بدبختی

مجموعه این کنش‌ها و واکنش‌ها سبب شده به جای اینکه بازارهای داخلی روسیه بی‌روفق شود، قفسه سوپرمارکت‌های آمریکا خالی از ازراق عمومی و قیمت این کالا‌ها چهار برابر گذشته و به واقع فشار به اردوگاه غرب منتقل شود. این اردوگاه در سه سال گذشته بر اثر عارضه کرونا به اندازه کافی تهدید و تضعیف شده بود و صلاح‌تیعات سنیز اوکراین و روسیه آن را به سرآشپشی هولناک‌تری رهنمون کرده است. بخصوص که اینک در واشنگتن دولتی سر کار است که به لحاظ شدت ضعف فقط دولت جیمی کارتر در سال‌های ۱۹۷۶ تا ۱۹۸۰ با آن برابری کرده است. «قدرت»‌های غربی بدبختند چون حتی از برآمدن از عهده روسیه‌ای که جنگ در اوکراین نمی‌آز حواس و توانش را معطوف به خود کرده، عاجزند و در عین حال خوشبختند که این جنگ جریان دارد، زیرا می‌توانند ضعف‌های ذاتی و فراوان خود را محصول این جنگ توصیف و معایب خود را پشت آن لاپوشانی کنند. در یک کلام غربی‌ها چوب سیاستگذاری‌های غلط، ارتکاب اشتباه در برآوردهای جهانی و عدم اهتمام خود را در روزنهایی می‌خورند که حتی نهادها و شرکت‌های بزرگ اقتصادی‌شان حاضر نقیصت‌های فرا زمین زدن روس‌ها یک اتحاد کوتاه مدت را در روش‌های کاری خود اعمال دارند.

منبع: Middle East Eye

دورنما

تحلیل روز

لویی نیو (فرانسه)

برخلاف همه ترس‌ها انتظار می‌رود موعد تحویل گاز روسیه به آلمان از طریق خط لوله گاز نور استریم یک، طبق برنامه‌ریزی‌ها انجام شده و این کشور روز پنجشنبه (امروز) شاهد از سرگیری واردات گاز باشد. این در حالی است که اگر این اتفاق نیفتد، در فصل زمستان از هر دو خانواده آلمانی فقط یک خانواده می‌توانند بخاری خود را روشن کنند.

فویا د سانو پائولو (برزیل)

ژائیر بولسونارو که شماری از سیاستمداران برزیلی را گرد آورد تا به آنها بگوید، احتمالاً در انتخابات آتی تقلب خواهد شد، با تکرار چندباره حملات خود به نظام انتخاباتی از قدرت خود در تأکید بر عدم صلاحیت قانونگذاران سوءاستفاده کرد. ۴۳ دادستان نیز در نامه‌ای به وی تأکید کردند که با این اتهام‌ها دموکراسی را به خطر می‌اندازد.

نشال (امارات)

در سفر شیخ محمد بن زاید آل نهیان، رئیس‌کشور امارات به فرانسه دیدار او با امانوئل مکررون، و طرف توافق کردند برای مقابله با چالش‌های جهانی و بویژه بحران انرژی همکاری بیشتری با یکدیگر داشته باشند. محمد بن زاید در این سفر همچنین نگرانی عمیق خود بابت جنگ اوکراین و تأثیر آن بر وضعیت انسانی و اقتصاد جهان را ابراز کرد.

چین در پی یک هفته تنش آلود به آمریکا هشدار داد مراقب پیامدهای اقدامات خود باشد بازی خطرناک آمریکا در اقیانوس آرام

لاله مهرزاد، روابط چین و آمریکا که چند سالی است دستخوش چالش‌های فراوان شده است، این هفته در پی انتشار خبر کمک‌های فنی نظامی آمریکا به تایوان به ارزش ۱۰۸ میلیون دلار وارد دور جدیدی شد و با سفر احتمالی رئیس مجلس نمایندگان آمریکا به تایوان و عبور یک ناو جنگی آمریکا از تنگه تایوان به اوج رسید و در نهایت چین را واداشت به رقیب خود هشدار دهد، مسئولیت پیامدهای اقدامات آمریکا با خود این کشور است. نگرانی جهانی از اوج‌گیری تنش‌ها در روابط عقاب و آزد‌های سرخ دیروز در سخنان هنری کیسینجر که به جو بایدن هشدار داد، رویارویی‌های بی‌پایان با چین می‌تواند حاصلی دردناک برای جهان دربرداشته باشد، خود را نشان داد. به گزارش سایت روزنامه امریکایی وال استریت ژورنال، ژائو لیجیان، سخنگوی وزارت خارجه چین در نشست مطبوعاتی سه‌شنبه شب خود با خبرنگاران، با تأکید بر مخالفت کشورش با سیاست‌های آمریکا در قبال تایوان هشدار داد، سفر ناسی پولوسی به تایوان تأثیر منفی بسیار زیادی بر روابط سیاسی چین و آمریکا خواهد داشت زیرا این سفر می‌تواند سیگنال‌های اشتباهی به جدایی طلبان تایوانی ارسال کند.

وی همچنین اعلام کرد: «اگر آمریکا اصرار بر انجام این سفر داشته باشد، چین به منظور دفاع از تمامیت ارضی و حاکمیت خود، دست به اقدامات قوی و قاطعانه در قبال این اقدام خواهد زد.» سخنگوی وزارت خارجه چین در پایان سخنانش تأکید کرد: «مسئولیت عواقب ناشی از چنین سفری با آمریکا خواهد بود.»

چین در حالی خشم خود را از سفر پولوسی به تایوان اعلام کرده که اکنون ماه‌ها است، سیاستمداران هر دو کاخ ریاست جمهوری در آمریکا و چین در تلاش هستند زمینه‌های دیدار جو بایدن و شی جین پینگ را فراهم آورند. اما بنا بر تحلیل اغلب ناظران مسائل چین و آمریکا، سفر رئیس مجلس نمایندگان آمریکا می‌تواند همه این تلاش‌ها را بر باد داده و موجب شود روابط دو کشور بیش از قبل تضعیف شود، این در حالی است که نه کاخ سفید و نه شورای امنیت ملی آمریکا هنوز درباره گزارش فایننشال تایمز که خبر چنین سفری را منتشر کرده بود، اظهارنظری نکرده‌اند و تایوان نیز مدعی شده هیچ اطلاعاتی درباره چنین سفری دریافت نکرده است. دفتر پولوسی نیز بی‌پایانه قرار دادن پروتکل‌های امنیتی حاضر به تأیید

دولتمردان سابق آمریکایی است و تجربه کار با ۶ رئیس‌جمهور این کشور را دارد، به جو بایدن هشدار داد، مراقب پیامدهای رویارویی‌های خود با چین باشد. به گزارش سایت شبکه خبری بلومبرگ، وزیر خارجه پیشین آمریکا که در مصاحبه‌ای با این شبکه خبری حاضر شده بود، به سیاستمداران آمریکایی توصیه کرد، با توجه به فضای ژئوپلیتیکی امروز جهان، «انعطاف‌پذیری نیکسونی» داشته باشند تا بتوانند روابط بر روابط خود با آمریکا اطمینانی دارند. علاوه بر آنها نگرانی‌های جهانی بابت تشدید این تنش‌ها وجود دارد. دیروز در همین ارتباط هنری کیسینجر که از معروف‌ترین سیاستمداران و

ناو یو اس اس بنفولد با عبور از تنگه تایوان خشم پکن را برانگیخت

به پایان برساند، با اشاره به جو بایدن گفت: «او باید مراقب باشد تا سیاست داخلی بر سیاست خارجی سایه نیفتد و متوجه اهمیت چین باشد.» او با تأکید بر اینکه بایدن و دولت‌های قبلی آمریکا بیش از حد سیاست داخلی خود را به چین گره زده بودند، گفت: «البته برای آمریکا بسیار مهم است که با هژمونی چین یا هر کشور دیگری جلوگیری کند اما این چیزی نیست که با رویارویی‌های مداوم و بی‌پایان به دست آید.» کیسینجر پیش‌تر نیز به بایدن هشدار داده بود که روابط خصمانه که چین می‌تواند به یک فاجعه جهانی که همانند جنگ جهانی دوم خواهد بود، تبدیل شود.»

ساختار تسلیحات غرب و فرایند ارسال آنها به اوکراین، ارتش این کشور را بدرستی رویه‌ور کرده است

بی‌تدبیری غرب؛ سردرگمی اوکراین

زمره صفاری، اجرای شتابزده و بی‌تدبیری غرب و ناتو در ارسال کمک‌های تسلیحاتی به اوکراین، برخلاف آنچه کشورهای غربی عنوان کرده بودند نتغتها نتوانست معادلات جنگی را علیه روسیه تغییر دهد بلکه ارتش کی‌یف را با معضلی جدی در به‌کارگیری این سلاح‌های فوق پیشرفته روبه‌رو کرده است؛ موضوعی که کارشناسان و مقامات آمریکایی و اروپایی نیز به آن اذعان داشته و نسبت به آن هشدار داده‌اند.

حتی شرکای آمریکایی و اروپایی‌شان داشتند فاصله زیادی دارد و همچنان این روس‌ها هستند که در میدان نبرد، دست برتر را در اختیار دارند. از سوی دیگر چالش جدی‌تر ارتش اوکراین، ارسال ریبون نبرنامه و با فاصله تسلیحات از مبدا کشورهای مختلف غربی است که کی‌یف را با دردسری بزرگ روبه‌رو کرده است. تحلیلگران اندیشکده دفاعی - امنیتی لندن در توضیح این امر اعلام کردند: «ساختار پیچیده سلاح‌های غربی ارسالی برای اوکراین به کابوسی بزرگ برای ارتش کی‌یف بدل شده است چرا که نه‌تنها فرایند ساخت بلکه نگهداری آن نیز نیازمند آموزش‌های بسیار گسترده است.» جک والتینگ، کارشناس سیاسی نظامی اوکراین نیز معتقد است: «هیچ‌یک از این سیستم‌ها ساده نیستند در واقع قطعات قابلیت جایگزینی ندارند و مسأله مهم همین است.»

این معضل در حالی مطرح است که سازمان پیمان امنیت جمعی آتلانتیک شمالی (ناتو) با اعلام بیش از هزار تعهد هماهنگ‌سازی، تأکید بسیاری بر استانداردسازی تجهیزات تسلیحاتی دارد تا علاوه بر یافتن قطعات آن در تمامی کشورهای عضو، فروش آنها نیز سودمند باشد.

اما به باور کارشناسان به نظر می‌رسد کشورها همیتی به این استانداردها ساز نداشته‌اند. در همین ارتباط سارت بوستون، تحلیلگر ارشد مسائل دفاعی معتقد است: «وقتی قرار است ارتشی از سلاح‌های زمان شوروی سابق به تجهیزات جدید خیز بردارد باید بسترهای بسیاری در این راه آماده شود که مهم‌ترین آنها نگهداری و مدیریت تسلیحات جدید است، یک نمونه مملوس این معضل، سیستم‌های پدافند ارسالی آلمان است که برای کارشناسان بهره‌برداري درست از این سیستم را نیازمند دست‌کم ۴۰ روز آموزش می‌دانند. همچنین با توجه به وزن ۵۷ تنی آن، زیرساخت‌های اوکراین مانند پل‌ها و... ظرفیت تحمل بوستون، تحلیلگر ارشد مسائل دفاعی نمی‌توان آن را در هر موقعیتی مورد استفاده قرار داد.

۱۸

نیز بر این امر صحه گذاشت و گفت: «تحلیل‌های بسیاری در کشورهای اروپایی و آمریکایی درباره ساختار مؤثر سیستم‌های تسلیحاتی مطرح شده است اما آنچه همه بر آن اتفاق نظر دارند این است که باید این سیستم‌ها طوری طراحی شوند که نه‌تنها بکارگیری بلکه نگهداری و تعمیر آنها در فضای جنگی نیاز به آموزش سنگینی نداشته باشد.» از سوی دیگر اگر سیستم‌های جدید از آینده نزدیک مؤثر نباشند انگیزه کشورها برای تکرار این تدابیر در شرایط مشابه از بین خواهد رفت.

ابتکار عمل چهارچوب هماهنگی برای حل بحران عراق

چهارچوب هماهنگی شیعیان عراق در حالی دو گزینه را برای حل اختلافات درباره نامزد پست ریاست جمهوری این کشور مطرح کرده است که با انصراف هادی العامری و نوری المالکی از نامزدی نخست‌وزیری، نشستی برای تشکیل کمیته‌ای برای این پست تشکیل دادند.

همسنگیان

به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه شفق نیوز، غیاث سورجی از رهبان اتحاد میهنی اقلیم کردستان عراق گفت: دو گزینه برای حل اختلافات درباره پست ریاست جمهوری عراق مطرح است. این دو گزینه عبارتند از اینکه اتحاد میهنی، پست ریاست جمهوری را درازای دستیابی حزب دموکراتیک کردستان به پست‌های وزارتی متعلق به کردها در دولت عراق برعهده بگیرد و گزینه دوم نیز این است که حزب دموکراتیک کردستان عراق نامزدش برای پست ریاست جمهوری را لغو کند و دو حزب با یک نامزد مشترک توافق کنند. این گزینه‌ها، گزینه‌های اتحاد میهنی یا حزب دموکراتیک کردستان نیست بلکه بخشی از طرح چهارچوب شیعیان عراق به عنوان راهکارهایی برای حل بن‌بست سیاسی و تعیین نامزد پست ریاست جمهوری است.

بلکه ممکن است با ورود کل محور مقاومت برای سرنگونی آن توسعه پیدا کند. جنگ برای اسرائیل گزینه بسیار پرخطر و پرهزینه است.» وی در پاسخ به منتقدان مواضع حزب الله در قبال موضوع ترسیم مرزهای دریایی با رژیم صهیونیستی نیز تأکید کرد: «اما با جلوگیری از استخراج (توسط رژیم صهیونیستی) از میدان گاز اربیش به دنباں یک ستاورد اخلاقی نیستیم، بلکه ما می‌خواهیم نفت و گاز خود «استخراج کنیم، بنابراین اگر لبنان خود را سرسازد این رژیم نفت یا گاز استخراج نخواهد کرد. اگر هفت ماه قبل تهدیدات‌مان را بیان می‌کردیم، تأثیر کنونی را نداشت. اهمیت معادله امروز در این است که با نیاز اروپا به نفت و گاز همراه شده است و اگر این معادله عملی نشود، یک فاجعه واقعی برای آنها پیش خواهد آمد و آنها باید تسلیم روسیه شوند.»

دبیرکل حزب‌الله لبنان در سخنانی تأکید کرد اگر لبنان به حق و حقوق نفتی و گازی‌اش دست نیابد به رژیم صهیونیستی اجازه نخواهد داد، نفت و گاز اراضی اشغالی را استخراج کند. به گزارش ایسنا به نوشته روزنامه‌الاجبار، سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان در سخنانی به مناسبت نشست سالانه عاشورایی که با حضور وعاظ و عذاراران برگزار می‌شود، اظهار کرد: «مقاومت لبنان به این لحظه تاریخی برای نجات دادن کشور جنگ زده است و تا زمانی که لبنان به حق و حقوقش دست نیابد هیچ اقدامی در جهت نجات این کشور صورت نمی‌گیرد.»

نصرالله: به اسرائیل اجازه نمی‌دهیم نفت و گاز کاریش را استخراج کند

مناسب باشیم. اما ممکن است آنها ماجرا را به جنگ تبدیل کنند. شاید هم اسرائیل حتی بدون جنگ تسلیم شود.» دبیرکل حزب‌الله لبنان همچنین تصریح کرد: «تائسون میانجیگری آمریکا در مذاکرات ترسیم مرزها پاسخ روشنی نداده است، این درحالی است که لبنان امتیازات زیادی داده است و حداقل آنچه لبنان می‌خواهد به دست نیامده است.» وی تأکید کرد: «امروز دشمن احساس ضعف می‌کند و خواهان جنگ نیست و می‌داند که جنگ فقط با حزب‌الله نیست،